

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 20 юни 2024 г.
(OR. en)

11382/24

SOC 489
EMPL 295
ECOFIN 735

РЕЗУЛТАТИ ОТ РАБОТАТА

От:	Генералния секретариат на Съвета
До:	Делегациите
№ предх. док.:	11066/24
Относно:	Заклучения на Съвета относно ролята на социалните политики и политиките за пазара на труда и уменията за устойчиви икономики

Приложено се изпращат на делегациите заключенията на Съвета по посочения по-горе въпрос, одобрени от Съвета по заетост, социална политика, здравеопазване и потребителски въпроси на заседанието му от 20 юни 2024 г.

**Ролята на социалните политики и политиките за пазара на труда и уменията за
устойчиви икономики**

Заклучения на Съвета

1. КАТО ИЗТЪКВА заключенията на Европейския съвет от 17—18 април 2024 г., в които се припомня необходимостта от осигуряване на интегриран подход във всички области на политиката, за да се увеличи производителността, както и устойчивият и приобщаващ растеж в Съюза. КАТО ПОДЧЕРТАВА, че в призова си за нов пакт за европейската конкурентоспособност Европейският съвет определи като един от ключовите двигатели за подобряване на конкурентоспособността на Европа стимулирането на създаването на висококачествени работни места, по-специално чрез ускорено преследване на водещите цели за 2030 г., посредством засилен социален диалог, за по-голямо участие на пазара на труда, преквалификация/повишаване на квалификацията и учене през целия живот, преодоляване на недостига на умения и работна ръка в контекста на по-общите демографски тенденции, включително мобилност на таланти към и в рамките на Европейския съюз, и гарантиране на равни възможности. КАТО ВЗЕМА ПОД ВНИМАНИЕ доклада на високо равнище „Нещо много повече от пазар“, в който се подчертава, че по-нататъшното развитие на единния пазар може да бъде успешно само ако включва истинско социално измерение, в съответствие с принципите на Европейския стълб на социалните права. КАТО ВЗЕМА ПОД ВНИМАНИЕ констатациите от 9-ия доклад за сближаването, в които се посочва, че е важно регионите да разполагат с необходимия човешки капитал, за да могат да разгърнат своя потенциал и следователно да допринесат за по-нататъшното укрепване на единния пазар.

2. КАТО ПОТВЪРЖДАВА ОТНОВО, че напредъкът по прилагането на Европейския стълб на социалните права, при надлежно зачитане на съответните правомощия и принципите на субсидиарност и пропорционалност, може да допринесе – с оглед на настоящите и предстоящите предизвикателства – за по-доброто функциониране на единния пазар, като същевременно насърчава възходящата социална конвергенция в Съюза. КАТО ПРИПОМНЯ в това отношение одобреното от Съвета през март 2024 г. Становище на Комитета по заетостта и Комитета за социална закрила относно бъдещите приоритети на политиката на Съюза във връзка с Европейския стълб на социалните права¹.
3. КАТО ПОДЧЕРТАВА взаимно укрепващия се характер на човешкото благосъстояние и икономическия растеж. КАТО ИЗТЪКВА значението на реформите и инвестициите в областта на социалните политики и политиките за пазара на труда и уменията за насърчаване на икономическия растеж в допълнение към преследването на социалните цели, по-специално чрез тяхното въздействие върху човешкия капитал и производителността, включително чрез по-силен капацитет за иновации и по-бързо усвояване на новите технологии и/или предлагането на работна ръка.
4. КАТО ИЗТЪКВА във връзка с това, че в рамките на обсъжданията в Комитета по заетостта и Комитета за социална закрила² политиките за преодоляване на недостига и несъответствията по отношение на уменията (чрез повишаване на квалификацията и преквалификация и учене през целия живот) и за увеличаване на участието на пазара на труда (чрез активни политики за пазара на труда, добре структурирани системи за данъчно облагане и обезщетения, предоставяне на услуги за образование и дългосрочни грижи в ранна детска възраст, както и политики за активно приобщаване и равенство) се посочват като фактори, които потенциално оказват по-силно икономическо въздействие в дългосрочен план. КАТО ПОДЧЕРТАВА, че политиките за предотвратяване на заболяванията, свързани с работата, и реинтеграцията на работниците на пазара на труда след период на болест (чрез здравни политики, включително в областта на психичното здраве), могат да намалят разходите за безработица и болест и да увеличат производителността на работната сила. КАТО ПРИПОМНЯ, че освен това някои социални политики могат да подпомогнат макроикономическата стабилизация чрез значително намаляване на социалните рискове и бъдещите социални разходи, свързани с цената на бездействието (чрез схеми за подпомагане на работата на непълно работно време, добре функциониращи мрежи за социална сигурност и системи за социална закрила, както и подходящи схеми за минимални доходи).

¹ Становище на Комитета по заетостта и Комитета за социална закрила относно „Бъдещи политически приоритети на Съюза във връзка с Европейския стълб на социалните права“, одобрено от Съвета на 11 март 2024 г. (док. 7635/24).

² Становище на Комитета по заетостта и на Комитета за социална закрила относно добавената стойност на социалните инвестиции и ролята на Съвета по заетост, социална политика, здравеопазване и потребителски въпроси (EPSCO) в управлението на европейския семестьър, ноември 2023 г. (док. 15418/2/23 REV 2).

5. КАТО ИЗТЪКВА, че добре разработените социални политики и политики за пазара на труда и уменията, които прилагат принципите на Европейския стълб на социалните права, могат да подпомогнат както икономическите, така и социалните цели. КАТО ИЗТЪКВА, че някои социални предизвикателства и предизвикателства в областта на заетостта и уменията могат да представляват пречки пред потенциала за икономически растеж и конкурентоспособността, в допълнение към възходящата социална конвергенция. КАТО ПОДЧЕРТАВА, при пълно зачитане на принципа на субсидиарност и разделение на компетентностите, необходимостта от амбициозни мерки за справяне с трайните високи равнища на недостиг на работна ръка и умения, структурните пречки пред пълната интеграция на по-слабо представените групи на пазара на труда и на най-отдалечените от него лица, рисковете от бедност и социално изключване и модернизирането на системите за социална закрила и приобщаване, включително в контекста на екологичния и цифровия преход и застаряването на населението. КАТО ПРИПОМНЯ същевременно необходимостта да се вземат предвид различните национални условия, ролята и автономността на социалните партньори, както и значението, което има подобряването на ефективността и качеството на публичните разходи.
6. КАТО ПОТВЪРЖДАВА ОТНОВО, че интегрираният подход във всички области на политиката може да допринесе за съгласуваността на политиките, включително в контекста на европейския семестър. КАТО ПРИВЕТСТВА ориентационния дебат на Съвета от 12 март 2024 г. на тема „Социални инвестиции и реформи за устойчиви икономики“, който даде възможност на министрите на икономиката и финансите и министрите на заетостта и социалните въпроси да обсъдят взаимодействието между социалните политики и политиките за пазара на труда и уменията, икономическия растеж и фискалната устойчивост, без да се засяга прилагането на рамката за икономическо управление.

7. КАТО ПОДЧЕРТАВА необходимостта от засилено, основано на факти разработване на политики, за да се обхване изцяло въздействието на социалните политики и политиките в областта на заетостта и уменията върху икономическия растеж, както и евентуалното въздействие на икономическите политики върху участието на пазара на труда, бедността и социалното изключване и неравенствата. КАТО ПРИПОМНЯ, че въпреки напредъка в методиките и наличността на данни оценката на икономическото въздействие на социалните политики и политиките за пазара на труда и уменията продължава да е предизвикателство, например в държавите членки с висок процент трансгранични работници. КАТО ИЗТЪКВА по-специално, че икономическото въздействие зависи от разработването на мерки на политиката (като продължителността), от контекстуалните характеристики (например по отношение на времето и специфичния териториален контекст), както и от други паралелни мерки на политиката, които следва да бъдат взети предвид. КАТО ОТЧИТА, че държавите членки имат различен, специфичен за всяка държава контекст, правни рамки и административен капацитет, по-специално специализирани човешки ресурси, за систематично извършване на предварителни, последващи и непрекъснати оценки, включително по отношение на използването на усъвършенствани методики и събирането и използването на достатъчни и надеждни административни данни, които да запазват тези оценки. КАТО ПРИПОМНЯ в това отношение значението на използването на административни данни и на навременността и детайлността на статистическите данни на ЕС и националните статистически данни, включително чрез осигуряване на разбивки по пол.
8. КАТО ПРИЗНАВА доброволните ръководни принципи за държавите — членки на ЕС, за оценка на икономическото въздействие на реформите и инвестициите в областта на социалните политики и политиките за пазара на труда и уменията, разработени от Комитета по заетостта и Комитета за социална закрила, които имат за цел да определят основните характеристики и да подкрепят взаимното разбиране на методологичните подходи и техниките за моделиране, времевия хоризонт на оценките, взаимното допълване на политиките в методологичния подход, наличието на съществуващи показатели, статистическите договорености и достъпа до данни с оглед на потенциалното им по-нататъшно развитие, както и стратегиите за прозрачност/разпространение.

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ приканва държавите членки:

9. Да разгледат необходимостта от укрепване на капацитета си за извършване на редовни оценки на въздействието, на средносрочни и последващи оценки на социалните политики и политиките за пазара на труда и уменията, когато е целесъобразно, по-специално чрез оценка на тяхното въздействие върху заетостта, уменията и социалните резултати, както и върху икономическия растеж, конкурентоспособността и производителността. Да използват съществуващото финансиране и техническа подкрепа, налични на равнището на Съюза, за да подобрят административния си капацитет за извършване на оценки на политиките.
10. Да обмислят използването, когато е уместно, на горепосочените доброволни ръководни принципи при разработването на национални политики, предприемани с цел прилагане на принципите на Европейския стълб на социалните права.

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ ПРИКАНВА КОМИСИЯТА:

11. Да продължи работата в сътрудничество с държавите членки, по-специално по отношение на методите и техниките за измерване на икономическото въздействие на социалните политики и политиките за пазара на труда и уменията, по целесъобразност в сътрудничество с други международни организации и съответните заинтересовани страни, включително чрез насърчаване на взаимното обучение между държавите членки, и да обмисли създаването на център за знания, който да продължи работата, започната по време на испанското и белгийското председателство на Съвета на ЕС. Този център за знания ще бъде създаден, за да се сведе до минимум евентуалната административна тежест за държавите членки, като се използват съществуващите източници на знания. Да се консултира с Комитета по заетостта и Комитета за социална закрила относно структурата и мандата на центъра за знания.
12. Да обмисли начини за подпомагане на държавите членки при по-нататъшното подобряване на изготвянето и използването на качествени социално-икономически данни от публичните администрации.
13. В сътрудничество с държавите членки да подобри още повече навременността и наличието на социални показатели на равнището на Съюза (също и в контекста на Европейската статистическа система), включително чрез продължаване на работата по експресните оценки за намаляване на забавянето във времето при оценката на тенденциите в областта на бедността и неравенството и чрез обмисляне на възможностите за подпомагане на държавите членки да подобрят достъпа до административни данни за целите на оценката на политиките и оценката на въздействието, като същевременно се гарантира защитата на личните данни.

14. Да обмисли начини за засилване на техническата подкрепа, която е на разположение на държавите членки на равнището на Съюза при поискване, по-специално чрез Инструмента за техническа подкрепа (ИТП), за да се улесни систематичното изготвяне и използване на оценки на икономическото въздействие на социалните политики, политиките за пазара на труда и уменията и на оценки на въздействието, включително оценки на въздействието върху разпределението.

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ приканва Европейската комисия, Комитета по заетостта и Комитета за социална закрила:

15. Да продължат работата за оценка на икономическото въздействие на социалните политики и политиките за пазара на труда и уменията, за да се улеснят оценките на политиките и на въздействието, извършвани от държавите членки, въз основа на горепосочените доброволни ръководни принципи и като се взема предвид бъдещият методологичен напредък и напредъкът по отношение на наличността на данни.
16. Да подобряват възможностите за взаимно обучение, включително чрез отправяне на покани към съответните експерти, с цел по-нататъшно подобряване на общото разбиране за това как по-добре да се оценява икономическото въздействие на социалните политики и политиките за пазара на труда и уменията, както и да се обменят съответни национални практики.
17. При спазване на съответните си правомощия в рамките на европейския семестър да продължат да наблюдават въздействието на социалните политики и политиките за пазара на труда и уменията, прилагани от държавите членки, като подкрепят прилагането на принципите на Европейския стълб на социалните права и възходящата социална конвергенция.

Приложение към ПРИЛОЖЕНИЕТО

Референтни документи

Заклучения на Европейския съвет, 17 – 18 април 2024 г.

Доклад на високо равнище „Нещо много повече от пазар“ от Енрико Лета, април 2024 г.

Девети доклад за икономическото, социалното и териториалното сближаване, Европейска комисия, март 2024 г.

Становище на Комитета по заетостта и Комитета за социална закрила относно „Бъдещи политически приоритети на Съюза във връзка с Европейския стълб на социалните права“, март 24 г. (док. 7635/24)

Становище на Комитета по заетостта и на Комитета за социална закрила относно добавената стойност на социалните инвестиции и ролята на Съвета по заетост, социална политика, здравеопазване и потребителски въпроси (EPSCO) в управлението на европейския семестър, ноември 2023 г. (док. 15418/2/23 REV 2)

Доброволни ръководни принципи за държавите — членки на ЕС, за оценка на икономическото въздействие на реформите и инвестициите в областта на социалните политики и политиките за пазара на труда и уменията (док. 10779/24).
